

Юрій Чентуков, Володимир Омельченко, Ольга Захарова, Тамара Ніколенко

Вплив конкурентоспроможності вищої освіти на рівень соціально-економічного розвитку країни

Стаття присвячена дослідженню освітніх детермінант як компонентів формування рівня соціально-економічного розвитку країн світу. Оцінено вплив індексів розвитку національної системи вищої освіти на показники економічного розвитку країни, зокрема на макроекономічні, інноваційні та технологічні детермінанти.

На основі угруповання 50 країн побудовано матрицю взаємозв'язків між індексом Universitas 21 та індексом глобальної конкурентоспроможності. Встановлено, що, незважаючи на тісну кореляцію між показниками загалом (0,96), спостерігається певна диференціація впливу в групах. Високий вплив освіти на рівень глобальної конкурентоспроможності (0,76) встановлено для групи країн із середнім рівнем конкурентоспроможності, помірний (0,54) – з високим і слабкий (0,38) – для країн з низьким рівнем конкурентоспроможності. На основі кореляційно-регресійного аналізу пропонується структурно-логічний графік взаємозв'язку між освітніми й економічними показниками. Окрім того, проведено кількісну оцінку такого взаємозв'язку. Встановлено, що рівень конкурентоспроможності вищої освіти тісно корелює з такими показниками, як рівень глобального інноваційного розвитку (0,8 за період 2012–2020 рр.), рівень наукомісткості ВВП (0,73) та рівень соціально-економічного розвитку (0,75). Отримані результати дозволять спланувати зміни в показниках освіти в контексті їх впливу на економічний розвиток та глобальні стратегії розвитку країн.

Ключові слова: система вищої освіти, глобальна конкурентоспроможність, глобальний інноваційний рівень, рейтинг U21

Класифікація JEL: I25, O10, C10

Стаття знаходиться у відкритому доступі і може розповсюджуватися на умовах ліцензії Creative Commons Attribution 4.0 International license, що дозволяє необмежене повторне використання, розповсюдження та відтворення на будь-якому носії за умови наявності відповідного посилання на оригінальну версію статті.